

L'Estat desconcertat

Molts analistes han coincidit a destacar els constants errors d'apreciació –i d'actuació– comesos pel govern de l'Estat en relació amb la situació política catalana. La impressió és que les causes principals de la mala lectura del procés català han estat, sobretot, de dues menes. D'una banda, les derivades d'una concepció rígida, monolítica i jeràrquica del poder; incrementades per la supèrbia i autocomplaença pròpies de qui sent aquell poder com a patrimoni exclusiu i permanent. De l'altra, les derivades de l'escassa qualitat de la informació disponible, especialment durant les etapes inicials, i de la incapacitat d'interpretar-la adequadament i sense prejudicis enterbolidors.

Aquesta malaptesa analítica davant del canvi social i polític a Catalunya encaixa amb l'explicació d'alguns periodistes que, des de delegacions barcelonines de mitjans de Madrid, es lamenten de la línia editorial imposada en aquest tema: no és pas que no puguin entendre què és el que està passant –diuen–, és que no ho volen entendre. És que no estan disposats a cap replantejament; ni a posar res en dubte. És la negativa radical a admetre una realitat que no cap dins de les seves conviccions... Encara que aquesta realitat s'hagi acabat imposant amb tota evidència i contundència –fins i tot per a la premsa internacional més despistada.

L'espanyolisme polític i mediàtic s'ha esforçat a estrafer, distorsionar, confondre, emascarar el procés català. Ha fet tot el possible perquè les

seves audiències i clients no s'adonessin de res ni tinguessin la temptació de buscar alguna explicació nova. *España va bien*. Seria Catalunya –vet aquí– la que, enganyada i consumida per l'egoisme i l'adoctrinament nacionalista, avançaria enfollida cap a l'abisme. Per deixar clar que l'Estat és el paradigma de la solvència i de la bona salut política, han diagnosticat que el tumor pervers és el sobiranisme. Per això han desacreditat les raons i aspiracions catalanes; n'han qüestionat la legitimitat; les han relacionat amb altres d'exòtiques; han perjudicat la reputació de persones i organitzacions; han acusat d'intransigència i de generar crispació justament els que reclamen democràcia. Han amenaçat, han menystingut, han inventat teories de la conspiració... Han fet el ridícul d'una mane-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

sobre opcions de futur que comporten, inevitablement, moltes incerteses. I es comprèn que algunes persones, malgrat les evidències de la mala voluntat de l'Estat, encara temin més la perspectiva d'una sobtada llibertat davant del desconegut que no pas el rutinari sotmetiment davant de qui afirma ser una part imprescindible de nosaltres. Es pot entendre que la inseguretat o la falta de confiança ens provoquin reaccions conservadores, i que ens costi desempal·lugar-nos d'unes inèrcies viscudes

ra persistent i, a més, n'han obtingut resultats contraproductius.

L'espanyolisme més potiner i impositiu ha provocat rebuig i ha fet decantar moltes persones inicialment escèptiques sobre els avantatges del camí de la independència. És d'higiene democràtica que es formulin dubtes i interrogants

durant molts anys com el resultat dels únics comportaments assenyalats possibles. Però no eren els únics, ni eren per sempre. I, si volem i mobilitzem les pròpies forces i capacitats, ja no caldrà que ho siguin més.

La fragilitat de les classes dirigents catalanes s'ha fet més evident per la seva manca de respostes i propostes davant de la crisi econòmica i del canvi de model de vida associat a la revolució tecnològica i la globalització. El buit relatiu en el lideratge social català ha fet especialment perceptibles, fluides i precoces les variacions en la consciència social i política de la ciutadania. Per això s'ha accelerat tant l'ascens del sobiranisme progressista i la seva capacitat d'autoorganització. Síntomes principals d'una transformació que correspon a un canvi d'època. A Catalunya, una mica abans i amb més intensitat que a l'Europa pròxima, la majoria de la gent ha disposat de l'espai i l'agilitat mental per maniar amb la pròpia consciència i desplaçar-la. La societat civil ha discrepat de l'Estat i el sistema; s'ha desacomplexat i revoltat; ha anat perdent la por, ha pres la iniciativa i ha formulat propostes. I això ha acabat de desconcertar l'Estat.

L'onada de la nova consciència col·lectiva abasta tots els àmbits: les actituds, l'estil de vida, la ideologia, la participació en la política i en la cultura, la modificació del gust i dels valors. Recorda l'acumulació de girs i trencaments que van acompanyar l'adveniment de la modernitat burgesa. Però aquesta vegada, a Catalunya, l'impuls refundador i renovador ja pertany a uns altres sectors socials.

Han amenaçat, han menystingut, han inventat teories de la conspiració... Han fet el ridícul d'una manera persistent

SUSANA SUBIRANA

El procés català recorda l'adveniment de la modernitat burgesa, però aquesta vegada l'impuls pertany a altres sectors